

Allerød Kommune
2019-2025

Botilbudsstrategi

Udarbejdet juli 2019

Indledning

Byrådet godkendte i marts 2017 analyser på det specialiserede børne- og voksenområde¹. I forlængelse af analysen på det specialiserede voksenområde, opstod der politisk interesse for at få udarbejdet en særskilt analyse af botilbudsområdet, som er udgiftstungt både i Allerød Kommune og på landsplan. Baggrunden for ønsket om analyse opstod på baggrund af én af specialanalysens konklusioner;

”Allerød har et stort antal borgere i botilbud og i dagtilbud og ligger udgiftsmæssigt højere end sammenlignelige kommuner. Allerød Kommune har ca. 100 borgere i botilbud og en samlet udgift på ca. 74 mio. kr. årligt på botilbudsområdet.”

Udgiften til botilbudsområdet var i 2018 på samme niveau som i 2016.

Analysen af botilbudsområdet blev politisk behandlet i 2018², og Forvaltningen blev i den forbindelse bedt om, at udarbejde et forslag til en fremtidig strategi på området.

Med afsæt i botilbudsanalysen fra 2018, er nærværende botilbudsstrategi udarbejdet - gældende for en 6-årig periode, som skal sikre, at der dels er relevante og nødvendige tilbud til borgerne samt sikre, at udgiften til det specialiserede område er styrbar med fokus på effektiv drift.

Processen i udarbejdelse af botilbudsstrategien følger nedenstående model, som skal sikre sammenhæng mellem Allerød Kommunes vision om fællesskaber, politiske ønsker, overordnede ledelsesstrategi - fra mere til bedre - og hensynet til mest effektive tilbud i en forening af faglig indsats samt prioritering af ressourcer. Strategien kan også ses som oplæg til kommende beslutninger politisk og dermed ledelsesgrundlag for styring og drift af området.

¹ Analysen af det specialiserede voksenområde kan læses her:

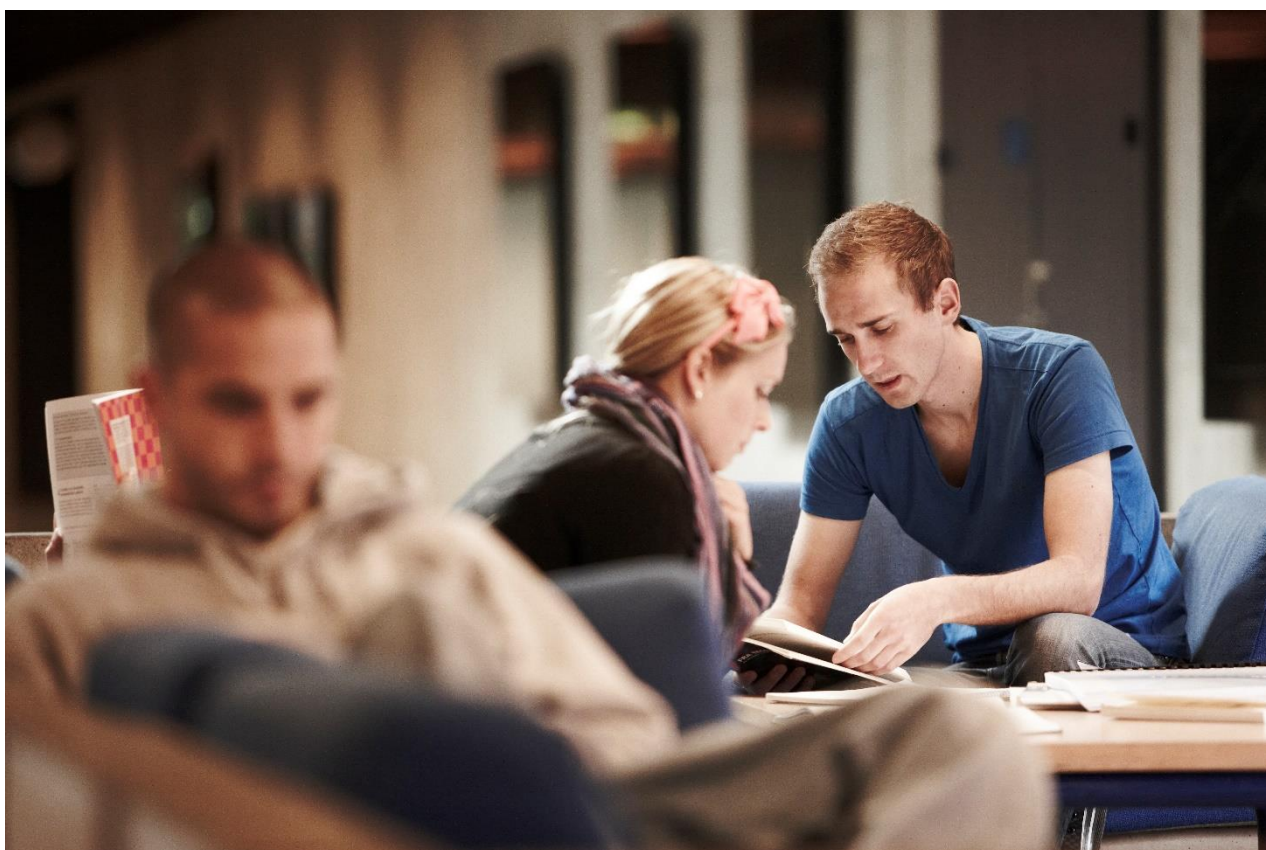
<https://www.alleroed.dk/document/e282cf4b-635f-4e32-94c9-52b65032b377>

² Botilbudsanalysen kan læses her:

https://www.alleroed.dk/Files/Files/Dagsordener/committee_189312/agenda_340410/documents/e8f40f7e-9a5f-4a3c-8637-91373b0e0b52.pdf

I Allerød Kommune har tidligere analyser vist, at efterspørgslen af botilbud fortrinsvis er på ungeområdet, hvilket har en klar sammenhæng med den nationale tendens på børne- og ungeområdet. Der ses i hele landet en generel stigning i antallet af børn og unge der får en psykiatrisk diagnose som ADHD, autisme eller angst. KL oplyser i et analysenotat fra 2019, at ca. 45 000 børn og unge i 2018 havde en psykiatrisk diagnose, hvilket svarer til en stigning på 27 pct. siden 2013. Derudover har over en tredjedel (43 pct. i 2018) af borgerne med en psykiatrisk diagnose, mere end én diagnose. Denne stigning henover de seneste år har stor indflydelse på, hvor mange unge og voksne, der er i målgruppen for særlig indsats, når de skal flytte fra deres forældre. Udviklingstendensen kaster dermed lys på et behov for håndtering af større efterspørgsel for botilbud både nu og i fremtiden, dette uanset at Allerød Kommune arbejder frem mod en mere inkluderende børne- og ungekommune med særligt prioriterede indsatser i nærmiljøet på såvel skole- som dagtilbudsområdet

Nærværende botilbudsstrategi skal tydeliggøre og konkretisere, hvordan Allerød Kommune imødekommer det stigende behov for botilbud på ungeområdet.

En borger, én plan – et sammenhængende forløb

I Allerød Kommune er tilgangen til borgerne, at alle borgere, der har brug for hjælp fra kommunen, skal opleve en sammenhængende og effektiv indsats. Dette er også en væsentlig prioritet i Allerød Kommunes botilbudsstrategi.

Allerød Kommune er i perioden 2016-20 sammen med 8 andre kommuner i et Frikommunenetværk, der arbejder under overskriften "Én plan for en sammenhængende indsats sammen med borgeren". Det betyder, at kommunen arbejder på at udvikle og afprøve bæredygtige og tværgående løsninger, hvilket også afspejles i samarbejdet med borgere på det specialiserede område.

Planen tager udgangspunkt i borgerens ønsker og behov, og samler indsatser til et sammenhængende forløb, som koordineres af en plankoordinator. Plankoordinatoren har dermed ansvaret for at koordinere med øvrige involverede medarbejdere og sikre en målrettet plan for indsatsen. Vi kalder det Én borger – én plan. Ambitionen er at skabe én indgang, én kontaktperson og én handleplan.

"Alle kan bidrage til og være en del af fællesskabet" - er også grundlaget for botilbudsstrategien

De unge borgere som skal flytte hjemmefra, og som denne botilbudsstrategi sigter mod at skabe værdi for, har begrænsninger i forhold til uddannelse og arbejdsmarkedet, og flere end tidligere har i højere grad behov for en særlig indsats for at sikre deres fremtidige tilknytning til arbejdsmarkedet. Derudover har støtten i botilbud for en del unges vedkommende også fokus på det omgivende samfund og skabelse af netværk. Det vil sige, at der er fokus på at give borgeren styrke og kompetencer til at begå sig selvstændigt i det omgivende samfund.

Botilbudsstrategien baserer sig på 2 væsentlige tilgange:

Rehabilitering

Målet med rehabilitering er at give mennesker med nedsat funktionsevne et selvstændigt og meningsfuldt liv med bedst mulig funktionsevne. Fokus er på, hvordan den enkelte borger kan udføre hverdagsaktiviteter og deltage i samfundslivet på trods af funktionsevnenedsættelse. Det handler således om at bidrage til, at det enkelte menneske med funktionsnedsættelse, symptomer, sygdom eller sociale problemer bliver i stand til at klare hverdagslivet på trods af funktionsevnenedsættelse.

World Health Organization

"Rehabilitering kan defineres som en række indsatser, der støtter det enkelte menneske, som har eller er i risiko for at få nedsat funktionsevne, i at opnå og vedligeholde bedst mulig funktionsevne, herunder at fungere i samspil med det omgivende samfund"

Kilde: World Report on Disability, 2011 – World Health Organization & The World Bank, ©WHO, 2011.

Denne definition anvendes af Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen.

Recovery

Allerød Kommunes indsatser i forhold til mennesker med psykiatriske vanskeligheder skal først og fremmest være baseret på faglige tilgange, der understøtter den enkeltes recoveryproces i en praksis, som undgår at fastholde mennesker i afhængighed af professionelle støttesystemer.

Vi ser, at motivationen for langt de fleste mennesker uanset udfordringer er, at opnå et selvstændigt og meningsfuldt liv, med bolig, familie og arbejde.

"Recovery handler om at skabe sig et meningsfuldt og tilfredsstillende liv, sådan som personerne selv definerer det, med eller uden symptomer og problemer, som kan komme og gå" (Mike Slade m.fl., ImRoc, 2008).

Målet med recovery er, at blive i stand til at leve et tilfredsstillende liv *på trods af* de begrænsninger, man bærer med sig. Det kan tage tid at komme sig eller udvikle kompenserende strategier for et midlertidigt eller varigt funktionstab, og det er individuelt, hvor meget tid det tager for det enkelte unge menneske.

"En dybt personlig, unik forandringsproces med hensyn til ens holdninger, værdier og mål, færdigheder og/eller roller. Det er en måde at leve et tilfredsstillende liv på præget af håb og aktiv medvirken selv med de begrænsninger, der er forårsaget af sygdom. Recovery indebærer udvikling af ny mening og nyt formål i ens liv" (William Anthony, Boston Universitet, 1993).

Recovery-forskningens kvalitative forskningstradition definerer således recovery som en personlig proces, der sker i hverdagslivet. Behandling og social støtte er derfor kun én af flere mulige, virkningsfulde elementer i recoveryprocessen.

I Allerød er det målsætningen, at alle der kan, skal i beskæftigelse eller uddannelse, og dermed kunne forsørge sig selv. Det har stor menneskelig værdi, når flere oplever, at de kan forsørge sig selv og bidrage

på arbejdsmarkedet, hvor deres indsats er værdsat, der skabes værdi og hvor den enkelte oplever sig selv som en betydningsfuld del af et fællesskab. Dermed understøtter tilgangen også en væsentlig del af Allerød Kommunes vision, hvor netop fællesskabet står som en markant markør for den fremtidige udvikling. Allerød Kommune tilbyder understøttende forløb for at skabe fokus på udvikling og recovery.

Allerød Kommune samtænker den beskæftigelsesrettede indsats og de øvrige indsatser inden for bl.a. sundhed og det specialiserede voksenområde inklusive botilbud således, at der udarbejdes én samlet plan for den indsats, der skal understøtte borgeren på vejen mod beskæftigelse eller uddannelse og autonom livsførelse i videst muligt omfang.

I forbindelse med udmøntningen af botilbudsstrategien peges der, som beskrevet nedenfor, på oprettelse af egne botilbud, der arbejder tæt og fleksibelt sammen med alle andre indsatser i kommunen, Regioner mm. i den sammenhængende indsats, samtidig med at indsatser fra private udbydere vil blive inddraget, hvor dette vurderes hensigtsmæssigt. Udviklingen af tilbuddene tænkes derfor at ske i et bredere samarbejde, med fokus på at drage størst mulig nytteværdi af erfaringer, kompetencer og muligheder. Dermed understøtter botilbudsstrategien byrådets vision om en mere inkluderende børne- og ungekommune, hvor indsatser sker så tæt på nærmiljøet som muligt. Med en anden og mere lokal tilgang til botilbud er målsætningen dels at sætte tidligere ind og dels at undgå dyrere og mere ekskluderende tilbud uden for Allerød Kommune. Botilbudsstrategiens fornemmeste formål er, at skabe øget værdi for borgeren, men også at bruge de økonomiske ressourcer i kommunen bedst muligt.

Botilbudsbehov-visitation

I den indledende fase i vurderingen af eventuelt behov for botilbud, vil borgerens plankoordinator i samarbejde med borger og øvrige faglige og personlige netværk omkring borgeren udarbejde en VUM (detaljeret og gennemarbejdet belysning af borgerens aktuelle funktionsniveau ud fra Voksen Udrednings Metoden). VUM vil indgå i udarbejdelsen af borgerens plan – den plan, som sikrer den sammenhængende indsats for borgeren.

Udgangspunktet for visitation til botilbudstype tager afsæt i insatstrappen, hvor mindst indgribende indsats foretrækkes, med mindre en tidlig og forebyggende indsats fordrer, at en mere omfattende indsats iværksættes midlertidigt.

Samtidig er udgangspunktet altid, at der visiteres til et tilbud i Allerød Kommune, hvis borger er i målgruppen. Undtagelsen herfor er visitation til længerevarende botilbud, hvor borgere har frit valg inden for relevante tilbud, som dog ikke er væsentlig dyrere end det bevilgede tilbud.

Er der ingen ledig bolig, optages borger på venteliste og der udarbejdes en plan for ventetiden.

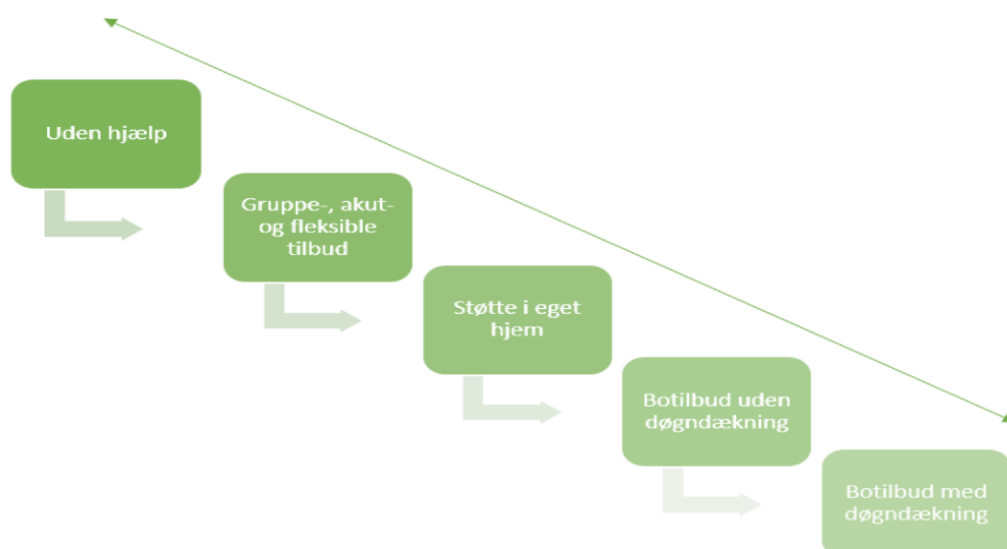
Visitationsprocessen uddybes nærmere i kommunens kvalitetsstandard på området³.

Botilbud kan bevilges efter flere bestemmelser, afhængig af om der er tale om borgere i målgruppen for midlertidigt botilbud eller længerevarende botilbud.

Botilbud er oprettet enten efter [servicelovens](#) § 107/§ 108 (midlertidige/varige) eller efter [almenboliglovens](#) §§ 3, 5 og 105 med støtte efter serviceloven. I princippet kan et botilbud efter serviceloven og efter almenboligloven indeholde den samme pædagogiske/praktiske støtte, men lovgrundlaget for tilbuddet er afgørende for en række forhold, f.eks. betaling for ophold i tilbuddet, frit valg mm.

Botilbud skal være godkendt af Socialtilsynet og være registreret på Tilbudsportalen før en kommune må benytte sig af tilbuddet. [Tilbudsportalen](#) er en landsdækkende oversigt over kommunale, regionale og private tilbud.

Kommunen skal sørge for, at der er de nødvendige tilbud efter serviceloven, enten ved lokale tilbud i kommunen eller ved at købe af tilbud uden for kommune.

Figur 1: Udviklingstrappen - "at bo"

³ Kvalitetsstand for botilbud kan læses her: <https://www.alleroed.dk/Files/Files/Kvalitetsstandarder/Botilbud.pdf>

Botilbudsbehov – tilbudsvifte

Allerød Kommune har i dag fem eksisterende botilbud, som det fremgår af tabellen nedenfor.

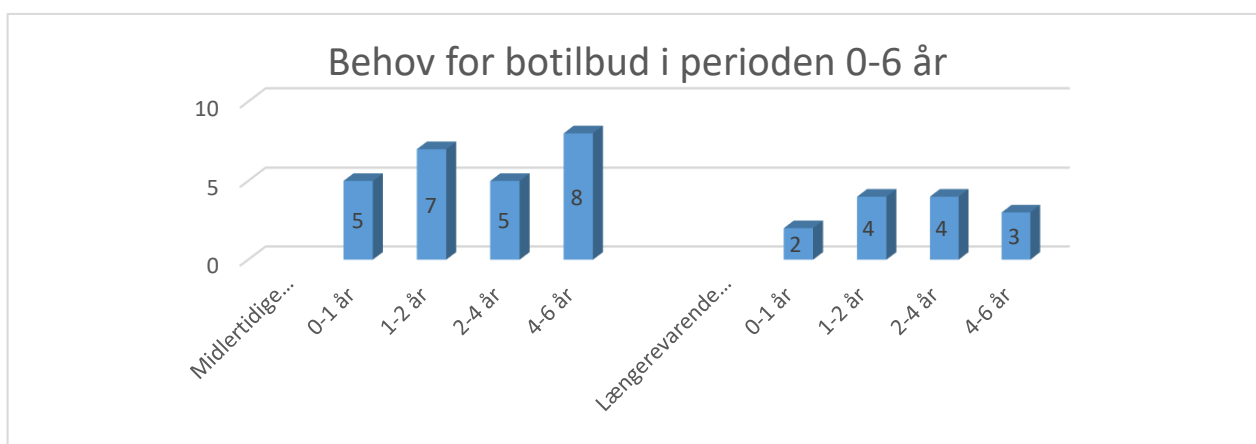
Botilbud	Driftsgrundlag	Antal borgere	Heraf Allerød borgere
Solvænget (døgntilbud til borgere med fysisk og psykisk funktionsnedsættelse)	Almenboligloven § 105 + serviceloven § 85	15	12
Skovbo (døgntilbud til borgere med fysisk og psykisk funktionsnedsættelse)	Almenboligloven § 105 + serviceloven § 85	12	6
Prins Valdemars Allé (bofællesskab til borgere med fysisk og psykisk funktionsnedsættelse)	Almenboligloven § 105 + serviceloven § 85	2	2
Frederiksborgvej + matrikelløse pladser (unge med psykiatriske lidelser herunder autismespektrum forstyrrelser)	Almenboligloven § 105 + serviceloven § 85	10	10
Lindebakken (opmærksomhedsforstyrrelser og autismespektrum forstyrrelser)	Almenboligloven § 3 og 5 + serviceloven § 85	4	4
I alt		43	34

Allerød Kommune har medio 2019 i alt 104 borgere i botilbud, fordelt med:

- 34 i botilbud i Allerød Kommune
- 70 botilbud uden for kommunen (Heraf kan 3-5 borgere enten flytte videre til egen bolig eller til botilbud i Allerød på sigt)

Det fremgår af botilbudsanalysen i 2018, at der på daværende tidspunkt var ca. 35-40 Allerød borgere med et kendt behov for botilbud inden for de kommende 0-6 år. Tallet vil variere, da der dels kommer flere nye borgere til, som har behov for botilbud, dels vil der være nogle af de kendte borgere, som ændrer behov for indsats, flytter til anden kommune mm.

Der er ikke tale om behov for 35-40 nye pladser, da der sker udskiftning i eksisterende tilbud, f.eks. kan flere med behov for døgntilbud flytte ind i eksisterende tilbud, når andre flytter ud i egen bolig eller botilbud uden døgndækning. På diagrammet nedenfor, kan det ses hvordan borgerne fordeler sig ift. støttebehov og tidshorisont. Tallene er opdateret og således udtryk for behov medio 2019.

For at imødekomme det stigende behov inden for midlertidige botilbud til unge og samtidig sikre tæt styring af udgiftsniveauet, etablerer Allerød Kommune et antal nye midlertidige botilbudspladser.

1. Tilbud: Midlertidigt botilbud for unge

Tidshorisont: 0-1 år

Målgruppe: Unge med psykiatriske lidelser herunder unge inden for autismespekteret, der i en midlertidig periode har brug for et botilbud, hvor de kan modtage botræning med henblik på senere at blive i stand til at flytte i egen bolig.

Lovgivning: Tilbuddet foreslås oprettet efter SEL § 107, - midlertidigt botilbud

Drift: Social Rehabilitering i kombination med privat udbyder

Boform: Kollegie med étværelses boliger med enten adgang til eller eget bad/toilet og tekøkken. Adgang til fælles køkken og samværs faciliteter.

Kapacitet: 6-8 borgere

Se bilag 1 med uddybende beskrivelse.

2. tilbud: Udvidelsen af eksisterende overgangsboliger og ændring af drift til midlertidigt botilbud.

Tidshorisont: 0-2 år.

Målgruppe: Udviklingshæmmede borgere med behov for støtte dag/aften med botræning til videre udflytning i egen bolig.

Lovgivning: Nuværende botilbud, ændres til midlertidigt botilbud SEL§ 107

Drift: Allerød Bo og Støtte

Boform: 2 borgere i selve bofællesskabet og 2-4 borgere i nærheden, med adgang til fællesrum

Kapacitet: 4-6 borgere

Se bilag for nærmere beskrivelse

3. tilbud: Bofællesskab for udviklingshæmmede- varige boliger.

Tidshorisont: 4-6 år.

Målgruppe: Udviklingshæmmede borgere, der har behov for støtte dag/aften, men ikke nat.

Lovgivning: Tilbuddet forslås oprettet efter almenbolig lov § 108 + SEL § 85

Drift: Allerød Bo og Støtte

Boform: Boliger af varierende størrelse (1-2 værelser) med eget bad/toilet og tekøkken. Adgang til fælles køkken, stue og gerne fælleslokale i tilknytning, der kan anvendes til klub/værested for målgruppen.

Kapacitet: 8-10 borgere

Se bilag 1 for nærmere beskrivelse

Ud fra ovenstående tilbudsvifte, vil Allerød Kommune være i stand til at imødekomme et botilbudsbehov for ca. 85 % af borgerne, hvor der for resterende 15 % af borgerne fortsat vil være behov for at købe tilbud uden for Allerød Kommune. Der er særlig tale om køb af tilbud inden for områderne:

- Særlige specialiserede døgntilbud (hvor der er behov ud over, hvad kommunes tilbud kan yde)
- Psykiatriske døgntilbud (Allerød Kommune har ikke døgntilbud, men alene bofællesskaber, hvor støtten kan tilpasses)

